

PREGLED PODATKOV ZA KRAVE ČRNO-BELE PASME S STATUSOM ODBRANE BIKOVSKE MATERE V LETU 2010

Priprava: Betka Logar, Kmetijski inštitut Slovenije

Vir podatkov: Centralna podatkovna zbirka Govedo, Kmetijski inštitut Slovenije, pregled pripravljen glede na stanje v registru BM dne 21.07.2010

Za leto 2010 je bilo v Sloveniji odbranih 107 bikovskih mater (BM) črno-bele (ČB) pasme. Na novo je bilo odbranih 38 bikovskih mater, ostale so imele status odbrane BM tudi že v prejšnjem letu. Število rej z odbranimi bikovskimi materami po zavodih je prikazano v tabeli 1. V tabeli 2 so prikazani očetje, katerih vsaj tri potomke imajo status odbrane bikovske matere v letu 2010.

Tabela 1: Število bikovski mater (BM) in število rej po zavodih

Zavod	Število BM	Število rej BM
PT	21	17
CE	13	8
KR	42	26
LJ	21	14
NM	10	8
Skupaj	107	73

Zavod - Območni zavod Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije; MS - Zavod Murska Sobota, PT - Zavod Ptuj, CE- Zavod Celje, KR – Zavod Kranj, LJ - Zavod Ljubljana, NM - Zavod Novo mesto

Tabela 2: Očetje, po katerih so odbrane vsaj tri bikovske matere (BM)

Oče	Število BM
ADELHI	8
FLES	4
JAMNIK	4
FAUTUS-ET	4
SINATRA	4
BOJER	4
BIZ-ET	4
ADIS	3
ADI	3
HUGO	3
JAN	3
JUHER-RED	3
WONDERBOY	3
ADDISON	3
MASKO	3

Lastnosti mlečnosti

Pri pregledu lastnosti mlečnosti so podani rezultati za vse odbrane bikovske matere ČB pasme s statusom BM v letu 2010. Ločeno so prikazana povprečja vseh zaključenih standardnih laktacij (tabela 3) in povprečja v prvih standardnih laktacijah (tabela 4).

Tabela 3: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti pri bikovskih materah črno-bele pasme v letu 2010

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	20	9778±1055	391,7±45,5	4,03±0,44	320,1±27,8	3,28±0,16
CE	12	10135±658	402,5±45,9	3,97±0,39	331,8±19,6	3,28±0,10
KR	42	9777±1081	391,3±59,0	4,01±0,47	326,0±41,1	3,33±0,19
LJ	21	9851±1179	381,0±54,2	3,87±0,25	324,6±38,8	3,30±0,13
NM	10	9284±867	370,8±53,2	4,02±0,63	309,9±27,1	3,34±0,10
Skupaj	105	9786±1040	388,6±53,4	3,98±0,44	323,7±35,1	3,31±0,15

N - število BM za katere so prikazani podatki

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Tabela 4: Povprečja in standardne deviacije za lastnosti mlečnosti v prvi standardni laktaciji za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2010

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)
PT	19	9104±856	357,9±43,5	3,94±0,39	296,6±23,8	3,27±0,18
CE	12	9471±830	373,8±39,6	3,96±0,38	305,5±26,1	3,23±0,12
KR	42	8917±1072	354,6±43,4	4,00±0,46	297,2±39,7	3,33±0,20
LJ	21	9335±1053	364,5±47,4	3,91±0,24	306,7±35,0	3,29±0,15
NM	10	8618±638	348,5±42,1	4,04±0,38	283,4±20,1	3,29±0,11
Skupaj	104	9071±986	358,8±43,5	3,97±0,39	298,7±33,4	3,30±0,17

* - pomen oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Plemenske vrednosti

V tabeli 5 so prikazane standardizirane plemenske vrednosti (PV12) za lastnosti mlečnosti v standardni laktaciji. Plemenske vrednosti izhajajo iz zadnjega uradnega nacionalnega obračuna plemenskih vrednosti, ki je bil izveden na Biotehniški fakulteti, Oddeleku za zootehniko. Odbrane BM za indeks količin prirejenih beljakovin in maščobe (IBM) na vseh zavodih v povprečju presegajo PV12 130. To potrjuje, da so bile res odbrane iz med najboljših krav, saj ima le dobrih 0,6 % iz med vseh živali, vključenih v obračun, za neko lastnost vrednost PV12 večjo od 130.

Tabela 5: Povprečja in standardne deviacije plemenskih vrednosti (PV12) za lastnosti mlečnosti za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2010

Zavod	N	Mleko (kg)	Maščoba (kg)	Maščoba (%)	Beljakovine (kg)	Beljakovine (%)	IBM
PT	18	132±13	125±10	97±11	135±10	102±12	133±8
CE	11	133±10	127±8	97±9	134±9	102±10	133±8
KR	40	127±10	125±15	100±14	131±8	106±12	131±8
LJ	21	129±11	124±11	97±10	133±9	105±8	132±9
NM	10	132±9	126±8	96±10	135±9	104±9	134±7
Skupaj	100	130±11	125±12	98±12	133±9	104±10	132±8

IBM - indeks beljakovin in maščobe

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne mere

V tabeli 6 so prikazana povprečja telesnih mer za krave črno-bele pasme s statusom bikovske matere v letu 2010 po zavodih in skupaj. Telesne mere višina vihra (VV), višina križa (VK), dolžina telesa (DT) in obseg prsi (OP) se izmeri ob odbiri BM. Običajno merjenje izvaja strokovni tajnik ali pa selekcionista območnega zavoda.

Tabela 6: Povprečja in standardne deviacije telesnih mer (VV - višina vihra, VK - višina križa, DT - dolžina telesa, OP - obseg prsi) pri bikovskih materah črno-bele pasme odbranih za leto 2010

Zavod	N(VV)	VV (cm)	N(VK)	VK (cm)	N(DT)	DT (cm)	N(OP)	OP (cm)
PT	17	145,0±2,4	17	147,2±2,7	17	145,4±1,4	17	205,1±4,6
CE	11	143,8±1,2	11	145,7±1,4	11	144,3±1,1	11	204,5±3,2
KR	42	144,8±2,0	42	147,4±2,4	42	144,8±1,8	42	204,5±5,3
LJ	21	145,4±2,3	21	147,6±2,3	21	145,2±1,1	21	204,7±4,8
NM	10	144,6±3,5	10	146,9±3,7	10	146,5±2,7	10	204,3±5,3
Skupaj	101	144,8±2,2	101	147,2±2,5	101	145,1±1,7	101	204,6±4,8

N – število BM pri katerih je bila izmerjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah

Telesne ocene

Povprečne ocene za telesne lastnosti okvir (OK), omišičenost (OM), oblika (OB) in vime (VI) pri odbranih bikovskih materah ČB pasme v letu 2010 v Sloveniji prikazuje tabela 7.

Tabela 7: Povprečja in standardne deviacije telesnih ocen (OK - okvir, OM - omišičenost, OB - oblika, VI - vime) bikovskih mater črno-bele pasme odbranih za leto 2010

Zavod	N(OK)	OK	N(OM)	OM	N(OB)	OB	N(VI)	VI
PT	21	7,5±1,1	21	5,8±0,4	21	6,3±0,5	21	6,6±0,7
CE	13	6,5±0,7	13	5,8±0,4	13	6,5±0,5	13	6,5±0,7
KR	42	7,1±0,8	42	5,7±0,4	42	6,5±0,5	42	6,8±0,6
LJ	21	7,2±0,8	21	5,8±0,4	21	6,4±0,5	21	6,8±0,6
NM	10	6,9±1,2	10	5,8±0,4	10	6,4±0,5	10	6,2±0,4
Skupaj	107	7,1±0,9	107	5,8±0,4	107	6,4±0,5	107	6,7±0,6

N - število BM pri katerih je bila ocenjena posamezna lastnost

* - pomen ostalih oznak je enak kot v prejšnjih tabelah